

Lag om ändring i körkortslagen (1998:488);

utfärdad den 15 december 2011.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om körkortslagen (1998:488)³ dels att 2 kap. 7 och 14 §§, 3 kap. 8 § och 4 kap. 12–14 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 12 § ska utgå,

dels att nuvarande 2 kap. 5 a § ska betecknas 2 kap. 7 b §,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 5, 6, nya 7 b och 8 §§, 3 kap. 1, 4, 4 a, 5–7 a, 9, 10, 12–15, 17 och 21 §§, 4 kap. 1–5 och 7–11 §§, 5 kap. 2 a, 3, 9 och 27 §§, 6 kap. 1 och 7 §§, 7 kap. 2 §, 8 kap. 1 och 2 §§ och 10 kap. 2 § samt rubriken närmast före 2 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas åtta nya paragrafer, 2 kap. 7 a §, 3 kap. 1 a och 14 a §§, 4 kap. 2 a §, 5 kap. 25 a och 28 §§, 6 kap. 7 a och 7 b §§ samt närmast före 4 kap. 9 § en ny rubrik av följande lydelse.

1 kap.

1 §⁴ Denna lag innehåller bestämmelser om

1. behörighet att köra motorfordon, terrängmotorfordon, traktor och motorredskap,

2. handlingar som ger sådan behörighet, nämligen körkort, traktorkort och förarbevis,

3. körkortstillstånd, varmed avses ett beslut om att sökanden uppfyller medicinska och personliga krav för att körkort eller traktorkort ska få utfärdas,

4. körkortshavare, varmed avses den som har körkortstillstånd eller körkort,

5. innehavare av förarbevis, varmed avses den som har förarbevis för moped klass II, snöskoter eller terränghjuling.

¹ Prop. 2011/12:25, bet. 2011/12:TU4, rskr. 2011/12:80.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (omarbetning) (EUT L 403, 30.12.2006, s. 18, Celex 32006L0126), ändrat genom kommissionens direktiv 2009/113/EG (EUT L 223, 26.8.2009, s. 31, Celex 32009L0113).

³ Senaste lydelse av

2 kap. 7 § 2003:216 rubriken närmast före 4 kap. 12 § 2008:550.

2 kap. 14 § 2009:189

4 kap. 12 § 2008:1369

4 kap. 13 § 2008:1369

4 kap. 14 § 2008:1369

⁴ Senaste lydelse 2009:189.

Bestämmelser om behörighet att köra vissa fordon i yrkesmässig trafik finns i yrkestrafiklagen (1998:490) och i lagen (2007:1157) om yrkesförar-kompetens.

2 kap.

Körkortsbehörighet för särskilda fordonstyper

5 §⁵ Körkortsbehörighet enligt 1 § anges i körkort med följande beteckningar.

Beteckning	Körkortsbehörighet
AM	moped klass I
A1	1. tvåhjulig motorcykel a) som drivs av förbränningsmotor med en slagvolym om högst 125 kubikcentimeter och en nettoeffekt av högst 11 kilowatt och ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,1 kilowatt/kilogram, eller b) med annan motor än förbränningsmotor som har en nettoeffekt av högst 11 kilowatt och ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,1 kilowatt/kilogram. 2. trehjulig motorcykel med en nettoeffekt av högst 15 kilowatt.
A2	1. tvåhjulig motorcykel som har en nettoeffekt av högst 35 kilowatt och ett förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt som inte överstiger 0,2 kilowatt/kilogram och som, om fordonets originalutförande har ändrats, har sitt ursprung i ett fordon med högst den dubbla effekten. 2. trehjulig motorcykel som omfattas av behörighet A1.
A	två- och trehjulig motorcykel oavsett slagvolym, effekt och förhållande mellan nettoeffekt och tjänstevikt.
B	1. personbil med totalvikt av högst 3,5 ton och lätt lastbil samt enbart ett släpfordon som är kopplat till sådan bil om a) släpfordonets totalvikt inte överstiger 750 kilogram, eller b) bilens och släpfordonets sammanlagda totalvikt inte överstiger 3,5 ton. 2. terrängvagn 3. motorredskap klass I 4. trehjulig motorcykel 5. fyrehjulig motorcykel

⁵ Senaste lydelse 2009:189.

BE	bil som omfattas av behörighet B och ett eller flera släpfordon som är kopplade till sådan bil, om släpfordonens sammanlagda totalvikt inte överstiger 3,5 ton.
C1	tung lastbil med en totalvikt av högst 7,5 ton och personbil med totalvikt över 3,5 men inte 7,5 ton samt enbart ett lätt släpfordon som är kopplat till sådan bil.
C1E	bil som omfattas av behörighet C1 eller B och ett eller flera släpfordon som är kopplade till sådan bil om bilens och släpfordonens sammanlagda totalvikt inte överstiger 12 ton.
C	tung lastbil och personbil över 3,5 ton samt enbart ett lätt släpfordon som är kopplat till sådan bil.
CE	bil som omfattas av behörighet C samt ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, som är kopplade till sådan bil.
D1	buss som är försedd med högst 16 sittplatser utöver förarplatsen och vars längd inte överskrider åtta meter samt enbart ett lätt släpfordon som är kopplat till sådan buss.
D1E	buss som omfattas av behörighet D1 samt ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, som är kopplade till sådan buss.
D	buss oavsett antal sittplatser och längd samt enbart ett lätt släpfordon som är kopplat till sådan buss.
DE	buss som omfattas av behörighet D samt ett eller flera släpfordon, oavsett vikt, som är kopplade till sådan buss.

6 § Behörigheterna A och B ger rätt att köra trehjulig motorcykel med en högre nettoeffekt än 15 kilowatt endast om körkortshavaren har fyllt 21 år.

7 a § Om körkortshavaren har godkänts i ett särskilt körprov ger behörigheten B även rätt att framföra ett släpfordon vars totalvikt överstiger 750 kilogram och i kombination med dragfordonets totalvikt överstiger 3,5 men inte 4,25 ton (utökad behörighet B).

7 b §⁶ Samtliga körkortsbehörigheter ger även behörigheten AM.

8 § Körkort med behörigheten CE, D1E eller DE ger även behörigheten BE. Körkort med behörigheten CE ger även behörigheten C1E.

⁶ Senaste lydelse av tidigare 5 a § 2009:189.

1 §⁷ Körkort får utfärdas för den som

1. har körkortstillstånd,
2. är permanent bosatt i Sverige eller sedan minst sex månader studerar här,
3. har fyllt
 - a) 15 år för behörigheten AM,
 - b) 16 år för behörigheten A1,
 - c) 18 år för behörigheterna A2, B, BE, C1 och C1E,
 - d) 20 år och har haft körkort med behörigheten A2 under minst två år, eller har fyllt 24 år, för behörigheten A,
 - e) 21 år för behörigheterna C, CE, D1 och D1E,
 - f) 24 år för behörigheterna D och DE, och
4. har avlagt godkänt förarprov.

Körkort får inte utfärdas för den som har ett körkort som är utfärdat i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller som har ett körkort som i en sådan stat är föremål för en åtgärd som är att likställa med återkallelse eller omhändertagande enligt denna lag.

Har ett körkort blivit ogiltigt av en anledning som avses i 12 § eller 13 § första stycket 1 eller 7 eller sista stycket, får ett nytt körkort utfärdas utan att förarprov avlagts, om den sökande efter det att körkortet blivit ogiltigt har meddelats körkortstillstånd för de behörigheter som upphört att gälla. För utfärdande av körkort efter återkallelse gäller bestämmelserna i 5 kap.

1 a § Trots ålderskravet 21 år i 1 § första stycket 3 e får körkort utfärdas för behörigheterna C, CE, D1 och D1E för en sökande som har fyllt 18 år, om sökanden har förvärvat grundläggande kompetens genom sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 3 § respektive 3 kap. 7 § andra stycket lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Trots ålderskravet 24 år i 1 § första stycket 3 f får körkort utfärdas för behörigheterna D och DE för en sökande som har fyllt

1. 20 år om sökanden har förvärvat grundläggande kompetens genom sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 5 § andra stycket lagen om yrkesförarkompetens,
2. 21 år om sökanden har förvärvat grundläggande kompetens genom sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 5 § första stycket samma lag,
3. 23 år om sökanden har förvärvat grundläggande kompetens genom sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 6 § samma lag.

Trots ålderskravet 20 år i andra stycket 1 får körkort utfärdas för en sökande som har fyllt 18 år, om körkortet villkoras till att avse fordon som körs utan passagerare eller som används i linjetrafik, där linjens längd inte överstiger 50 kilometer.

Trots ålderskravet 23 år i andra stycket 3 får körkort utfärdas för en sökande som har fyllt 21 år, om körkortet villkoras till att avse fordon som används i linjetrafik, där linjens längd inte överstiger 50 kilometer.

4 §⁸ Förrarprovet består för behörigheten AM av ett kunskapsprov och för övriga behörigheter av ett kunskapsprov och ett körprov. Förrarprov får inte avläggas om spärrtid, giltighetstid för återkallelse tills vidare eller villkorstid löper.

Kunskapsprov får avläggas endast av den som uppfyller kraven i 1 § första stycket 1 och 3 eller, i fråga om ålderskravet, 1 a §. För behörigheten AM krävs dessutom att sökanden uppfyller kravet i 1 § första stycket 2 och har gått igenom utbildning för moped klass I enligt lagen (2009:121) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar.

Kunskapsprov behöver dock inte avläggas

1. för behörigheten A av den som redan har ett körkort med behörigheten A2 eller A1, eller
2. för behörigheten A2 av den som redan har ett körkort med behörigheten A1.

Körprov får avläggas endast av den som uppfyller kraven i 1 § första stycket 1–3 eller, i fråga om ålderskravet, 1 a §.

4 a §⁹ Förrarprov för att få behörigheten A1, A2, A eller B får avläggas endast om sökanden har genomgått en utbildning om sådan körning som är förenad med risker (riskutbildning).

En genomförd riskutbildning får tillgodoräknas under viss tid, dock längst till dess att körkort med den behörighet som utbildningen avsett har utfärdats.

5 §¹⁰ Sökanden ska godkännas i förrarprovet, om provet visar att han eller hon

1. för behörigheten AM, har de kunskaper som från trafiksäkerhetssynpunkt bör krävas för denna behörighet, och
2. för övriga behörigheter, har de kunskaper och den förmåga samt uppvisar det beteende som från trafiksäkerhetssynpunkt bör krävas för behörigheten i fråga.

6 §¹¹ Körkort med behörigheten C1, C, D1 eller D får utfärdas endast för den som har körkort med behörigheten B. Om sökanden har haft körkort med behörigheten C1, C, D1, D, C1D1, C1D, CD1 eller CD får dock körkort med motsvarande behörighet utfärdas samtidigt.

7 §¹² Körkort med behörigheten BE, C1E, CE, D1E eller DE får utfärdas endast för den som har behörighet för dragfordonet. Om sökanden har haft körkort med behörighet för dragfordon och släpfordon av det slag som ansökan avser får dock körkort med motsvarande behörighet utfärdas samtidigt.

7 a §¹³ Krav på innehav av körkortstillstånd gäller inte vid ett körprov, om sökanden redan har ett körkort med behörighet som utan något medicinskt

⁸ Senaste lydelse 2010:1914.

⁹ Senaste lydelse 2008:550.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:189.

¹¹ Senaste lydelse 2003:216.

¹² Senaste lydelse 2003:216.

¹³ Senaste lydelse 2003:216.

skäl har villkorats till att avse automatväxlat fordon och körprovet ska ske med ett manuellt växlat fordon för vilket samma behörighet krävs.

Krav på innehav av körkortstillstånd gäller inte heller vid ett sådant särskilt körprov som avses i 2 kap. 7 a § för den som redan innehar behörighet B.

Vid sådana körprov som avses i denna paragraf tillämpas i övrigt bestämmelserna om körprov i 4 och 5 §§.

9 § Om det vid prövning av ansökan om körkortstillstånd finns hinder mot att meddela körkortstillstånd på grund av sökandens personliga förhållanden, ska en tid bestämmas före vars utgång körkort inte får utfärdas (spärrtid). Spärrtiden ska vara lägst en månad och högst tre år.

10 §¹⁴ När ett körkortstillstånd meddelas eller ett körkort utfärdas, får de särskilda villkor för innehavet av körkortstillståndet eller körkortet som är nödvändiga från trafiksäkerhetssynpunkt beslutas. Sådana villkor får också beslutas efter det att körkortstillståndet har meddelats eller körkortet utfärdats.

12 § Behörigheten C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE fortsätter att gälla efter förnyelse av körkortet enligt 14 § andra stycket endast om körkorthavaren i samband med ansökan om förnyelse har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

13 §¹⁵ Ett körkort gäller inte om

1. det inte har förnyats efter föreläggande,
2. det är återkallat eller omhändertaget enligt 5 kap.,
3. det har ersatts med annat körkort,
4. det har bytts ut mot ett utländskt körkort,

5. innehavaren dessutom har ett eller flera andra giltiga körkort utfärdade i andra stater inom EES och inte efter uppmaning anger vilket av körkorterna som ska behållas eller anger att ett annat än det svenska körkortet ska behållas,

6. körkortsinnehavet varit förenat med villkor om alkohol och villkorstiden löpt ut, eller

7. det inte lämnats ut inom ett år från den dag då det utfärdats.

Ett körkort ska också förklaras ogiltigt om körkorthavaren begär det. Ogiltigheten får begränsas till att avse viss behörighet.

14 § Ett körkort med behörigheten AM, A1, A2, A, B eller BE ska förnyas inom tio år efter det att det har utfärdats eller senast förnyats.

Ett körkort med behörigheten C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE ska förnyas vart femte år från det att det har utfärdats.

Körkortet ska också förnyas om det har förstörts eller kommit bort eller om någon uppgift i det har ändrats.

¹⁴ Senaste lydelse 2003:216.

¹⁵ Senaste lydelse 2010:1914.

14 a § Ett körkort får förnyas enligt 14 § första eller andra stycket om körkortshavaren

1. är permanent bosatt i Sverige,
2. studerar här sedan minst sex månader, eller
3. varken är permanent bosatt eller sedan minst sex månader studerar i någon annan stat inom EES.

Ett körkort får förnyas enligt 14 § tredje stycket om körkortshavaren

1. är permanent bosatt i Sverige, eller
2. inte är permanent bosatt i någon annan stat inom EES.

15 §¹⁶ Den som kör ett fordon som avses i 2 kap. 1 § ska ha med sig

1. körkortet, eller
2. om körkortet efter utfärdande ännu inte har lämnats ut och färden äger rum inom två månader från och med den dag då det utfärdades, en handling som styrker förarens identitet.

Körkortet eller identitetshandlingen ska överlämnas för kontroll om en bilinspektör eller polis begär det.

17 §¹⁷ Bestämmelserna i 2–3 och 9–11 §§, 13 § första stycket 2 och 3 och andra stycket gäller även traktorkort.

21 §¹⁸ För förarbevis ska i tillämpliga delar följande bestämmelser gälla:

1. 1 § sista stycket, om utfärdande av körkort i vissa fall utan avläggande av nytt förarprov,
2. 5 § 1 om godkännande i förarprov,
3. 11 § om första giltighetsdag,
4. 13 § första stycket 1–3 och 7 samt andra stycket, om ogiltighet,
5. 14 § första och tredje styckena, om förnyelse, och
6. 15 §, om skyldighet att medföra körkort.

4 kap.

1 §¹⁹ Under de förutsättningar som anges i 2–5 §§ får den övningsköra som

1. innehar körkortstillstånd och för att få körkort vill öva sig i att med eller utan släpfordon köra bil, motorcykel eller moped klass I, eller
2. utbildar sig till förare av moped klass II, snöskoter eller terränghjuling.

Kravet på innehav av körkortstillstånd enligt första stycket 1 gäller dock inte den som redan har ett körkort med

1. behörighet som utan något medicinskt skäl har villkorats till att avse automatväxlat fordon, och övningskörningen ska ske med ett manuellt växlat fordon för vilket samma behörighet krävs, eller

2. behörighet B, och övningskörningen ska ske med fordon för vilka det krävs sådan utökad behörighet B som avses i 2 kap. 7 a §.

¹⁶ Senaste lydelse 2003:216.

¹⁷ Senaste lydelse 2009:189.

¹⁸ Senaste lydelse 2009:189.

¹⁹ Senaste lydelse 2009:189.

2 §²⁰ Den som övningskör ska, om annat inte följer av 3 §, ha uppnått en ålder av

1. 14 år och 9 månader för körning med moped,
2. 15 år och 9 månader för körning med snöskoter eller terränghjuling eller med fordon som kräver behörighet A1,
3. 16 år för körning med personbil utan släpfordon,
4. 17 år och 6 månader för körning med
 - a) fordon som kräver behörighet A2,
 - b) andra fordon som kräver behörighet B än sådana som avses i 3 eller 7 b, eller
 - c) fordon som kräver utökad behörighet B,
5. 18 år för körning med fordon som kräver behörighet BE, C1 eller C1E,
6. 19 år och 6 månader för körning med sådan tvåhjulig motorcykel som kräver behörighet A, under förutsättning att körkortshavaren har haft körkort med behörigheten A2 under minst ett år och sex månader,
7. 20 år för körning med
 - a) fordon som kräver behörighet C, CE, D1 eller D1E, eller
 - b) trehjulig motorcykel med en högre nettoeffekt än 15 kilowatt, och
8. 23 år för körning med
 - a) fordon som kräver behörighet D eller DE,
 - b) sådan tvåhjulig motorcykel som kräver behörighet A, om körkortshavaren inte har haft körkort med behörigheten A2 under minst ett år och sex månader.

Den som övningskör för behörighet B ska vid sådan övningskörning som avses i 5 § 4 någon gång under de senaste fem åren ha genomgått en introduktionsutbildning.

2 a § Trots ålderskravet 20 år i 2 § första stycket 7 får den som har fyllt 18 år körträna inom ramen för sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 3 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

Trots ålderskravet 23 år i 2 § första stycket 8 får den som har fyllt 20 år körträna inom ramen för sådan grundutbildning som avses i 3 kap. 5 § första stycket eller 6 § lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

3 § Den som är minst 17 år och 6 månader får övningsköra i trafikskola med sådan motorcykel som kräver behörighet A under förutsättning att den som har uppsikt över körningen följer med på motorcykeln eller i en sidvagn.

4 § Övningskörning med sådant fordon som kräver behörigheten C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE får ske endast om den som övningskör har ett körkort med behörigheten B eller har haft körkort för det slag av fordon med vilket körningen sker.

5 §²¹ Övningskörning ska ske under uppsikt av någon som har vana och skicklighet att köra fordon av det slag som övningskörningen avser samt

²⁰ Senaste lydelse 2010:799.

²¹ Senaste lydelse 2009:189.

1. är utbildningsledare eller trafiklärare, om övningskörningen sker i trafikskola för annan körkortsbehörighet än AM,

2. är behörig utbildare enligt lagen (2009:121) om utbildning till förare av mopeder, snöskotrar och terränghjulingar, om övningskörningen sker med något av dessa fordonsslag,

3. uppfyller kraven i 6 §, om övningskörningen sker inom polisväsendet eller Försvarmakten, eller

4. har godkänts som handledare enligt 7 §, om övningskörningen sker i andra fall än som avses i 1 och 3 för annan körkortsbehörighet än AM.

7 §²² Godkännande som handledare enligt 5 § 4 får endast meddelas den som

1. har fyllt 24 år,

2. har behörighet för fordon av det slag körningen avser,

3. under sammanlagt minst fem av de senaste tio åren har haft sådan behörighet, och

4. någon gång under de senaste fem åren har genomgått introduktionsutbildning, om det är fråga om övningskörning för behörighet B.

Ett godkännande som handledare får dock inte meddelas den vars körkort under de senaste tre åren har varit återkallat enligt 6 § andra och fjärde styckena. Ett godkännande som handledare får inte heller meddelas den vars körkortsinnehav är eller under de tre senaste åren har varit förenat med villkor om alkoholås.

8 §²³ Ett godkännande som handledare enligt 7 § gäller i fem år.

Ett godkännande som handledare upphör att gälla, om handledarens körkort återkallas enligt 5 kap. 3 § eller återkallas tills vidare enligt 5 kap. 5 §. Detsamma gäller om handledarens körkortsinnehav förenas med villkor om alkoholås.

Introduktionsutbildning och riskutbildning

9 §²⁴ Introduktionsutbildning som avses i 2 § andra stycket och 7 § första stycket 4 får bedrivas endast efter tillstånd av Transportstyrelsen. Detsamma gäller riskutbildning som avses i 3 kap. 4 a §.

Transportstyrelsen får ge sådana tillstånd till fysiska och juridiska personer, som med hänsyn till ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedöms ha förutsättningar att bedriva god utbildning.

10 §²⁵ Transportstyrelsen får återkalla ett tillstånd om förutsättningarna enligt 9 § andra stycket inte längre finns eller om föreskrifter om introduktionsutbildning eller riskutbildning som har meddelats med stöd av 10 kap. 1 § inte följs. Ett tillstånd får även återkallas om tillståndshavaren begär det.

²² Senaste lydelse 2010:1914.

²³ Senaste lydelse 2010:1914.

²⁴ Senaste lydelse 2010:799.

²⁵ Senaste lydelse 2008:1369.

11 §²⁶ Transportstyrelsen utövar tillsyn över introduktionsutbildningen och riskutbildningen.

Tillsynen ska omfatta att förutsättningarna enligt 9 § andra stycket är uppfyllda och att föreskrifter om introduktionsutbildning eller riskutbildning som har meddelats med stöd av 10 kap. 1 § följs.

Den som bedriver introduktions- eller riskutbildning ska på begäran av Transportstyrelsen lämna tillträde till lokaler samt ge upplysningar och lämna ut handlingar i den utsträckning som behövs för tillsynen.

5 kap.

2 a §²⁷ För förarbevis för moped klass II, snöskoter och terränghjuling gäller inte

1. vad som sägs om återkallelse i 3 § 5–8 och om omhändertagande i 7 § första stycket 3, och

2. vad som anges i 14 § och 15 § sista stycket om innehav av och ansökan om körkortstillstånd som villkor för utfärdande av nytt förarbevis.

Trots 13 § får en ansökan om utfärdande av förarbevis prövas innan

1. spärrtid löpt ut enligt 3 kap. 9 §, eller

2. spärrtid eller giltighetstid för återkallelse tills vidare löpt ut, om återkallelse skett enligt 3 § 5 eller 6.

3 §²⁸ Ett körkort ska återkallas, om

1. körkortshavaren har gjort sig skyldig till

a) grov vårdslöshet i trafik enligt 1 § andra stycket lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,

b) rattfylleri enligt 4 § samma lag,

c) grovt rattfylleri enligt 4 a § samma lag,

d) brott mot 30 § första, andra eller tredje stycket lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, eller

e) brott mot 10 kap. 2 § första, andra eller tredje stycket järnvägslagen (2004:519),

2. körkortshavaren har brutit mot 5 § lagen om straff för vissa trafikbrott och överträdelsen inte kan anses som ringa,

3. körkortshavaren genom upprepade brott i väsentlig grad har visat bristande vilja eller förmåga att rätta sig efter de bestämmelser som gäller i trafikens eller trafiksäkerhetens intresse för förare av motordrivet fordon eller spårvagn,

4. körkortshavaren i annat fall vid förande av ett motordrivet fordon eller en spårvagn har överskridit högsta tillåtna hastighet, kört mot rött ljus, underlåtit att iaktta stopplik, kört om vid övergångsställe eller brutit mot någon annan regel som är väsentlig från trafiksäkerhetssynpunkt, allt om överträdelsen inte kan anses som ringa,

5. körkortshavaren på grund av opålitlighet i nykterhetskänslighet inte bör ha körkort,

²⁶ Senaste lydelse 2008:1369.

²⁷ Senaste lydelse 2009:189.

²⁸ Senaste lydelse 2004:524.

6. det med hänsyn till annat brott som körkortshavaren har gjort sig skyldig till kan antas att han inte kommer att respektera trafikreglerna och visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken eller om han på grund av sina personliga förhållanden i övrigt inte kan anses lämplig som förare av körkortspliktigt fordon,

7. körkortshavarens förutsättningar för rätt att köra ett körkortspliktigt fordon är så väsentligt begränsade genom sjukdom, skada eller dylikt att han från trafiksäkerhetssynpunkt inte längre bör ha körkort,

8. körkortshavaren inte följer ett föreläggande att ge in läkarintyg eller bevis om godkänt förarprov, eller

9. det fanns hinder mot att utfärda körkort vid tiden för utfärdandet och hindret fortfarande består.

9 §²⁹ I stället för att körkortet återkallas ska körkortshavaren varnas i sådana fall som avses i 3 § 2–6, om varning av särskilda skäl kan anses vara en tillräcklig åtgärd.

Detsamma gäller om körkortshavaren har gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 4 § första stycket lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott eller brott mot 30 § första stycket lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 10 kap. 2 § första stycket järnvägslagen (2004:519) och alkoholkoncentrationen under eller efter färden inte uppgått till 0,5 promille i blodet eller 0,25 milligram per liter i utandningsluften.

25 a § Polisen har rätt till tillträde till ett körkortspliktigt fordon som framförs av en körkortshavare vars körkortsinnehav är förenat med villkor om alkohol, för att kontrollera att fordonet har ett alkohol av godkänd typ som uppfyller föreskrivna krav i fråga om montering, funktion och användning. Kontrollen ska utföras så att den inte orsakar större olägenheter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet.

27 §³⁰ Den typ av alkohol som används ska vara godkänd.

Ett godkännande får återkallas om föreskrifter om godkännande av alkohol som har meddelats i anslutning till denna lag inte följs. Om det kan antas att felet eller bristen rättas får i stället varning meddelas.

28 § Transportstyrelsen utövar tillsyn över efterlevnaden av de föreskrifter om godkännande av alkohol som meddelats i anslutning till denna lag.

Den som har fått ett alkohol godkänt ska på begäran av Transportstyrelsen ge upplysningar och lämna ut handlingar i den utsträckning som behövs för tillsynen.

6 kap.

1 §³¹ Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES gäller i Sverige enligt sitt innehåll. Om innehavare av ett sådant körkort är permanent bosatt i Sverige, gäller även bestämmelserna i 3 kap. 10 §. Ett sådant

²⁹ Senaste lydelse 2004:524.

³⁰ Senaste lydelse 2010:1914.

³¹ Senaste lydelse 2004:1087.

körkort jämställs med svenskt körkort vid tillämpningen av 4 kap. 4 eller 6–8 §§.

Även andra utländska körkort gäller i Sverige enligt sitt innehåll. Om körkortet inte är utformat i överensstämmelse med någon av förebilderna i de konventioner om vägtrafik som har undertecknats i Genève den 19 september 1949 respektive i Wien den 8 november 1968, och inte heller är utfärdat på engelska, tyska eller franska, gäller dock körkortet endast tillsammans med

1) en bestyrkt översättning till något av dessa språk eller till svenska, danska eller norska, eller

2) ett internationellt körkort som är utformat i överensstämmelse med någon av förebilderna i ovannämnda konventioner eller i den konvention om vägtrafik som har undertecknats i Paris den 24 april 1926.

Ett körkort som inte är försett med ett fotografi av körkortshavaren gäller endast tillsammans med en identitetshandling med fotografi.

7 § Ett utländskt körkort som är utfärdat i en stat inom EES, Schweiz eller Japan och som gäller i Sverige ska efter ansökan bytas ut mot ett likvärdigt svenskt körkort, om innehavaren är permanent bosatt i Sverige. Om körkortet förstörts eller kommit bort ska beslut i fråga om att ersätta körkortet grundas på tillgängliga uppgifter.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES, får utbyte ske även om körkortshavaren sedan minst sex månader studerar här.

Om ansökan avser utbyte vid utgången av den giltighetstid som är angiven på körkortet av ett körkort som är utfärdat i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE, får utbyteskörkortet endast ge sådan behörighet om körkortshavaren i samband med ansökan har visat att de medicinska kraven för att ha sådan behörighet är uppfyllda.

Ett körkort som är utfärdat i Schweiz eller Japan får bytas ut endast om körkortshavaren uppfyller de personliga och medicinska krav som anges i 3 kap. 2 §.

7 a § Ett körkort får inte bytas ut eller ersättas enligt 7 § om körkortet, i en annan stat inom EES, är föremål för en åtgärd som är att likställa med återkallelse eller omhändertagande enligt denna lag.

7 b § Trots 3 kap. 14 § andra stycket ska ett körkort som har lämnats i utbyte mot eller ersatt ett körkort som har utfärdats i en stat inom EES och som omfattar någon av behörigheterna C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D eller DE förnyas första gången vid utgången av den giltighetstid som angavs på ursprungskörkortet, om utbytet eller ersättningen skedde före utgången av denna giltighetstid.

7 kap.

2 §³² Transportstyrelsen prövar frågor om

³² Senaste lydelse 2010:1914.

1. medgivande enligt 2 kap. 11 § andra stycket,
 2. förlängd giltighet enligt 3 kap. 12 §,
 3. godkännande av handledare,
 4. förnyelse av körkort,
 5. villkor för innehav av körkortstillstånd och körkort,
 6. körkortstillstånd,
 7. körkortsingripande,
 8. giltighet, utbyte eller ersättande av ett utländskt körkort, och
 9. godkännande av alkoholås och återkallelse av godkännandet samt varning enligt 5 kap. 27 §.
- Transportstyrelsen prövar också frågor om
1. medicinsk undersökning enligt 3 kap. 3 §,
 2. ogiltighet av körkort enligt 3 kap. 13 § första stycket 1 och 5 samt andra stycket, och
 3. undantag från ålderskrav i fråga om traktorkort enligt 3 kap. 16 § 1.
- Transportstyrelsen prövar frågor om utfärdande av körkort.

8 kap.

1 §³³ Följande beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut enligt 7 kap. 2 § första och andra styckena, om inte annat följer av 2 §,
2. beslut att inte utfärda körkort med stöd av 3 kap. 1 § första stycket 2,
3. beslut att inte bevilja tillstånd enligt 4 kap. 9 § att bedriva introduktionsutbildning eller riskutbildning, och
4. beslut enligt 4 kap. 10 § att återkalla tillstånd att bedriva introduktionsutbildning eller riskutbildning.

Ett föreläggande om att ge in läkarintyg eller bevis om godkänt förarprov får överklagas endast tillsammans med det beslut varigenom ärendet avgörs.

2 §³⁴ Följande beslut får inte överklagas:

1. beslut i fråga om utfärdande av traktorkort eller förarbevis,
2. beslut i fråga om utfärdande av körkort i annat fall än som avses i 1 § första stycket 2,
3. beslut i fråga om
 - a) förnyelse av förarbevis, och
 - b) förnyelse av körkort i andra fall än då beslut att inte förnya körkortet fattas med stöd av 3 kap. 14 a §,
4. uppmaning enligt 3 kap. 13 § första stycket 5,
5. beslut enligt 5 kap. 7 § om omhändertagande av körkortstillstånd, körkort, traktorkort eller förarbevis, och
6. beslut i fråga om godkännande vid förarprov.

³³ Senaste lydelse 2009:1352.

³⁴ Senaste lydelse 2009:1352.

2 §³⁵ Om en läkare vid undersökning av en körkortshavare finner att körkortshavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort, ska läkaren anmäla det till Transportstyrelsen. Innan anmälan görs ska läkaren underätta körkortshavaren. Anmälan behöver inte göras om det finns anledning att anta att körkortshavaren kommer att följa läkarens tillsägelse att avstå från att köra körkortspliktigt fordon.

Om en läkare vid undersökning eller genomgång av journalhandlingar finner det sannolikt att körkortshavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort och körkortshavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning, ska läkaren anmäla förhållandet till Transportstyrelsen.

Första och andra styckena gäller även den som har traktorkort.

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2012 i fråga om 4 kap. 8 §, 5 kap. 25 a, 27 och 28 §§ samt 10 kap. 2 § och i övrigt den 19 januari 2013.

2. Bestämmelsen i 7 kap. 2 § första stycket 9 i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 februari 2012.

3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för en förarbehörighet som har förvärvats före den 19 januari 2013. För ett körkort som utfärdats före detta datum ska dock 3 kap. 12, 14 och 14 a §§, 7 kap. 2 § första stycket 4 och 8 kap. 2 § tillämpas i sina nya lydelse från och med den 19 januari 2013. Ett körkort med behörighet C, CE, D eller DE ska därvid förnyas första gången enligt 3 kap. 14 § andra stycket vid det ordinarie förnysetillfälle som enligt äldre föreskrifter skulle ha infallit närmast efter den 18 januari 2013, dock senast den 19 januari 2013.

4. Trots ålderskraven i 3 kap. 1 § får körkort med behörigheten A, C, CE, D eller DE utfärdas till den som tidigare innehaft ett körkort med motsvarande behörighet, om det tidigare körkortet utfärdats före den 19 januari 2013. Därvid ska 2 kap. 6 § tillämpas i sin äldre lydelse.

5. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för godkännande som handledare som har meddelats före den 1 februari 2012.

På regeringens vägnar

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD

Lennart Renbjör
(Näringsdepartementet)